

skoler over det ganske land må lukke. Og det betyder igen, at en lang række mennesker i dette land, primært mennesker med meget kort uddannelse eller ingen uddannelse bag sig, vil miste en uddannelsesmulighed.

Det samme er tilfældet, når det drejer sig om den fri ungdomsuddannelse, som forslaget også indbefatter nedlæggelsen af. Her er der tale om et tilbud til unge mennesker, som ikke har kunnet finde vej gennem det etablerede uddannelsessystem. Denne uddannelse afskaffes, uden at regeringen og flertallet i Folketinget anviser alternative veje for den store gruppe unge mennesker, det drejer sig om.

Endelig, som den sidste del af lovforslaget, betyder det, at vi nu fra den 1. januar vil se en fordobling af brugerbetaling på landets aftenskoler og en lukning af en lang række aftenskoler og nedlæggelse af aftenskolehold ud over hele landet, specielt i de mindre bysamfund og mindre kommuner.

Det er alt i alt et forslag, der ved førstebehandling blev fremlagt som en del af regeringens plan for at skaffe finansiering til bl.a. skattestopet. Vi er i en situation, hvor det er tydeligt for enhver, at det er de svageste på uddannelsesmarkedet, der må betale, og det er brugerne af folkeoplysning, som nu må se en fordobling af brugerbetalingen, der må betale; alt sammen af hensyn til at forsvare det hellige skattestop.

Socialdemokratiet fastholder på trods af de små forbedringer, der er kommet under behandlingen i Folketinget og udvalget, at vi stemmer imod dette forslag, som entydigt pålægger ekstraudgifter til den ganske almindelige danske borger begrundet i hele skattestopet.

Aage Frandsen (SF):

Det er en mærkedag i folkeoplysningens historie, en mærkedag i retning af, at man nu bringer folkeoplysningen mange år tilbage. Vi skal mange år tilbage for at finde en situation, hvor folkeoplysningen har haft så ringe vilkår, som den vil få i de kommende år.

Med en forøgelse af brugerbetalingen på op til det dobbelte i forhold til det, vi kender i øjeblikket, vil det betyde, at en række mennesker, som netop har glæde af folkeoplysningen, i fremtiden ikke vil have råd til det. Det er klart, der er mennesker, der godt kan betale lidt mere for at gå på nogle aftenskolekurser, men der er nogle, som ikke vil have råd til denne ekstra be-

taling, og det er derfor, at det virkelig er et alvorligt slag for folkeoplysningen.

Ikke mindst i yderområder i Danmark vil der ikke være mulighed for at oprette aftenskoler, og det vil sige, at så vil der være mennesker, som ikke engang får tilbuddet – det er ikke bare det, at de ikke har råd til det, men de får ikke engang tilbuddet.

Kl. 11.10

Når det drejer sig om mennesker, som har forskellige handicap, er der godt nok sket en forbedring undervejs i forhold til den voldsomme forringelse, der var tale om. Men der er jo under alle omstændigheder tale om, at man også fordobler eller næsten fordobler prisen for deres vedkommende.

Derfor er det, der sker med vedtagelsen af dette lovforslag om folkeoplysning, at vi ikke længere kan genkende den måde, vi har kendt folkeoplysning på gennem årtier.

Med de ændringer, der sker på daghøjskoleområdet, vil man givetvis i løbet af meget kort tid se en udvikling i retning af, at mange daghøjskoler, ikke mindst de daghøjskoler, som har haft specielle tilbud til forskellige grupper af mennesker, må lukke, fordi kommunerne i fremtiden vil være nødt til at vurdere, om de har råd til at have det tilbud, som daghøjskolerne er, eller om det i stedet for er muligt at tilbyde nogle bestemte beskæftigelsesprojekter. Og mange kommuner vil af økonomiske grunde og ikke ud fra nogle uddannelsesmæssige grunde vælge den billigste løsning.

Derfor vil vi se, at kommunerne – det vil formentlig yderligere blive understreget, når man har gennemført kommuneforhandlingerne om et par måneder – ikke længere har råd til det, og derfor vil vi se, at masser af daghøjskoler vil lukke, og at det indhold, der vil være i daghøjskolerne, intet har at gøre med det, der var ideen med daghøjskolerne, nemlig at det er højskoler, som underviser om dagen.

Endelig vil det sidste element, nemlig det med den fri ungdomsuddannelse, betyde, at en række unge mennesker, som har valgt den fri ungdomsuddannelse, fordi den fri ungdomsuddannelse giver mulighed for ved selvvalg at finde den måde, de gerne vil have sin uddannelse på, ved at de selv strikker den sammen, ikke mere kan vælge dette.

Og i en tid, hvor man taler om, at det er vigtigt, at unge mennesker tager ansvar for deres egen uddannelse, er det jo grotesk, at den fri ungdomsuddannelse skal lukke – den fri ung-